

Archeologienota

Programma van maatregelen

WAARSCHOOT KAPPELESTRAAT - STATION (prov. Oost-Vlaanderen)

Auteurs: Thomas APERS, Tina BRUYNINCKX,
Lise DEMEULEMEESTER & Christof VANHOUTTE

Projectcode: 2016K361

- **Administratieve gegevens**

- ➔ Initiatiefnemer: zie privacyfiche
- ➔ Erkende archeoloog: Thomas Apers, OE/ERK/Archeoloog/2016/00110, Erkende archeoloog rechtspersoon: Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
- ➔ Locatiegegevens: Waarschoot Kapellestraat-Station (zie plan in bijlage 2 en 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)
- ➔ Lambertcoördinaten: X: 96595, Y: 205197; X: 97263, Y: 205863
- ➔ Kadastergegevens: Waarschoot, Sectie E, 283m, 283l, 224c, 225a, 227a, 184b, 185a, 187a (zie plan in bijlage 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)

- **Aanleiding vooronderzoek**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

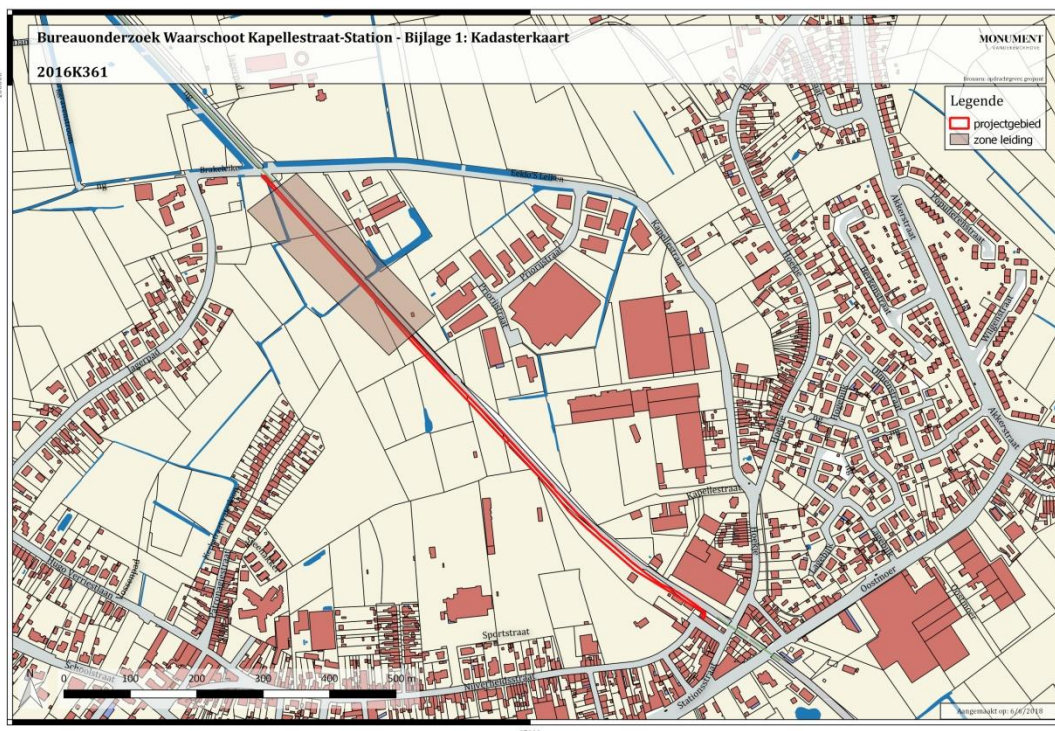
- **Gemotiveerd advies**

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet gestaafd worden. Daarom is voor het volledige projectgebied een verder vooronderzoek noodzakelijk is. Uit de middeleeuwen zijn in de nabije omgeving van het projectgebied twee hoeves met walgracht en een priorij gekend. De geografische ligging van het projectgebied in de nabijheid van het middeleeuwse centrum van Waarschoot en de indeling van het landschap als akkers op de historische kaarten maken dat de aanwezigheid van een archeologische site niet onwaarschijnlijk is. De controleboringen ter hoogte van het projectgebied konden bevestigen noch ontkrachten dat de geplande werken het archeologisch niveau zullen raken. Deze elementen maken dat een vervolgonderzoek noodzakelijk is; Een vooronderzoek in de vorm van proefsleuven wordt voorgesteld als de meest aangewezen methode. Voor een uitgebreide evaluatie van de verschillende onderzoeksmethoden wordt verwezen naar het verslag van resultaten (hoofdstuk 2.5.).

Hieronder worden de voorwaarden beschreven waaraan de verschillende onderzoeksfases moeten voldoen. Het uitgestelde traject is noodzakelijk omdat de gronden op dit moment niet in eigendom zijn van de initiatiefnemer, er zijn nog geen concrete afspraken gemaakt over de erfdienstbaarheid van de gronden.

• Planafbakening

De totale site is ca. 950m lang en dient over een traject van ca. 615m onderzocht worden aan de hand van proefsleuven. Het stuk van het tracé waar het Aquafin tracé ter hoogte van of parallel met het projectgebied loopt, wordt uitgesloten voor verder onderzoek (zie Figuur 1 en bijlage 1)).

Figuur 1: Gegeorefeerd plan met aanduiding van het projectgebied en de uitgesloten zone voor verder onderzoek

• Vraagstelling

Het doel van het onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied. Hieronder worden de specifieke (niet limitatieve) onderzoeksvragen per methode weergegeven. Elke onderzoeksmethode is succesvol beëindigd wanneer haar vraagstellingen succesvol kunnen worden beantwoord. Zolang niet alle onderzoeksvragen succesvol kunnen worden beantwoord, dient men over te gaan op de volgende onderzoeksmethode zoals besproken in hoofdstuk 2.5. van het verslag van resultaten.

- **Proefsleuven/proefputten:**
 - Zijn er archeologische sporen aanwezig?
 - Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?

- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?
- Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?
- Welke zijn de verder te nemen maatregelen i.f.v. de geplande werken?

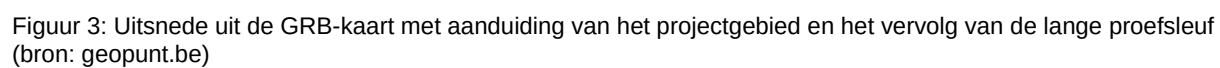
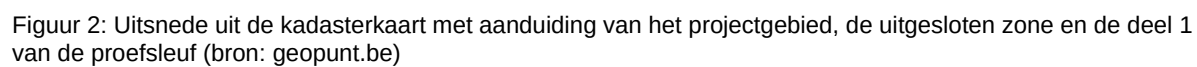
- **Plan van aanpak**

Hieronder wordt per voorgestelde onderzoeksmethode de te hanteren techniek beschreven:

- **Proefsleuven/proefputten**

Gezien de gedrongen ligging van het 4m lijntracé tussen de achtererven van woningen en de spoorweg wordt een vervolgonderzoek in de vorm van een ononderbroken proefsleuf geadviseerd. Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot maximaal 2m breed (zie Figuur 2, Figuur 3 en bijlage 2a en 2b). De resterende oppervlakte naast de sleuf kan hierbij benut worden voor de tijdelijke stockage van de uitgegraven grond. De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen (vb. brandrestengraven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Er worden extra volgsleuven, dwarssleuven of kijkvensters aangelegd om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen. Er wordt 27% van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van sleuven en 2,5% door middel van volgsleuven, dwarssleuven of kijkvensters. Op die manier wordt 29,5% of bijna de helft van het onderzoeksgebied onderzocht en kan met een minimale kost een betrouwbare inschatting gemaakt worden omtrent het archeologisch potentieel van de site. Bij het aantreffen van archeologisch relevante sporen bestaat de kans dat - gezien het een lijntracé betreft – eventueel archeologische sporen zich verspreid bevinden. Indien het gaat om solitaire structuren ((afval)kuil, grafcontext, houtskoolmeiler,...) wordt geadviseerd deze reeds mee op te nemen in het traject van het vooronderzoek, teneinde een vrijgave van (een deel/delen van) het onderzoeksgebied te bekomen. Indien een duidelijke archeologische nederzetting aangetroffen wordt, dienen deze resten verder onderzocht te worden dmv een archeologische opgraving.

Het archeologisch ensemble zal gedurende en na het afronden van het onderzoek bewaard worden bij Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat, 8770 Ingelmunster. Na afronding en oplevering van de rapportage wordt het ensemble definitief bewaard bij de bouwheer: Provincie Oost-Vlaanderen. Bewaring gebeurt conform de bepalingen in de Code Van Goede Praktijk (hoofdstuk 30.2).

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. De diverse fases van vooronderzoek moeten niet uitgevoerd worden indien de geplande bouwwerken, waarvoor deze archeologienota wordt opgesteld, niet zullen worden uitgevoerd. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstelling is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

- **Gewenste competenties**

- ➔ In het kader van het proefsleuvenonderzoek dient het team te bestaan uit minstens 2 archeologen waarbij minstens één van de uitvoerende archeologen 220 dagen veldwerkervaring heeft met archeologisch onderzoek op zandbodems.
- ➔ Gedurende het veldwerk dient een aardkundige op afroep beschikbaar te zijn op het terrein. De aardkundige moet beschikken over aantoonbare ervaring met zandbodems en riviervalleien.

- **Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk**

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.

Plannenlijst

Projectcode	2016K361
Onderwerp	Plannenlijst
Plannnummer	Bijlage 1
Type	Kadasterplan
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	6/6/2018

Plannnummer	Bijlage 2a
Type	Proefsleuvenplan op het kadaster
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	6/6/2018
Plannnummer	Bijlage 2b
Type	Proefsleuvenplan op het kadaster
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	6/6/2018

206000

Bureauonderzoek Waarschoot Kapellestraat-Station - Bijlage 1: Kadasterkaart

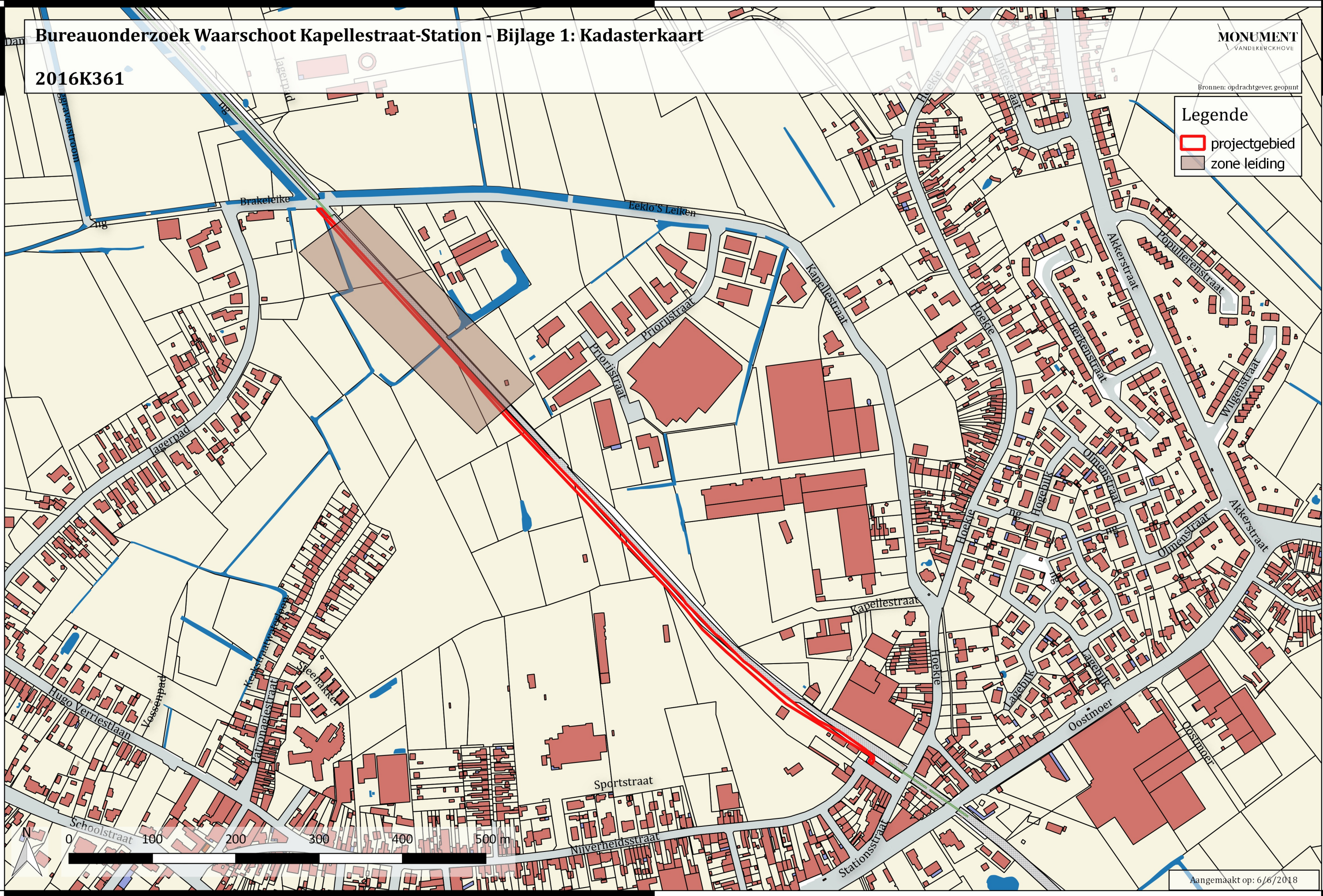
2016K361

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- projectgebied
- zone leiding

Aangemaakt op: 6/6/2018

Bureauonderzoek Waarschoot Kapellestraat-Station - Bijlage 2a: Locatie proefsleuf

2016K361

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- projectgebied
- zone leiding
- proefsleuven

Aangemaakt op: 6/6/2018

205500

97000

Bureauonderzoek Waarschoot Kapellestraat-Station - Bijlage 2b: Locatie proefsleuf

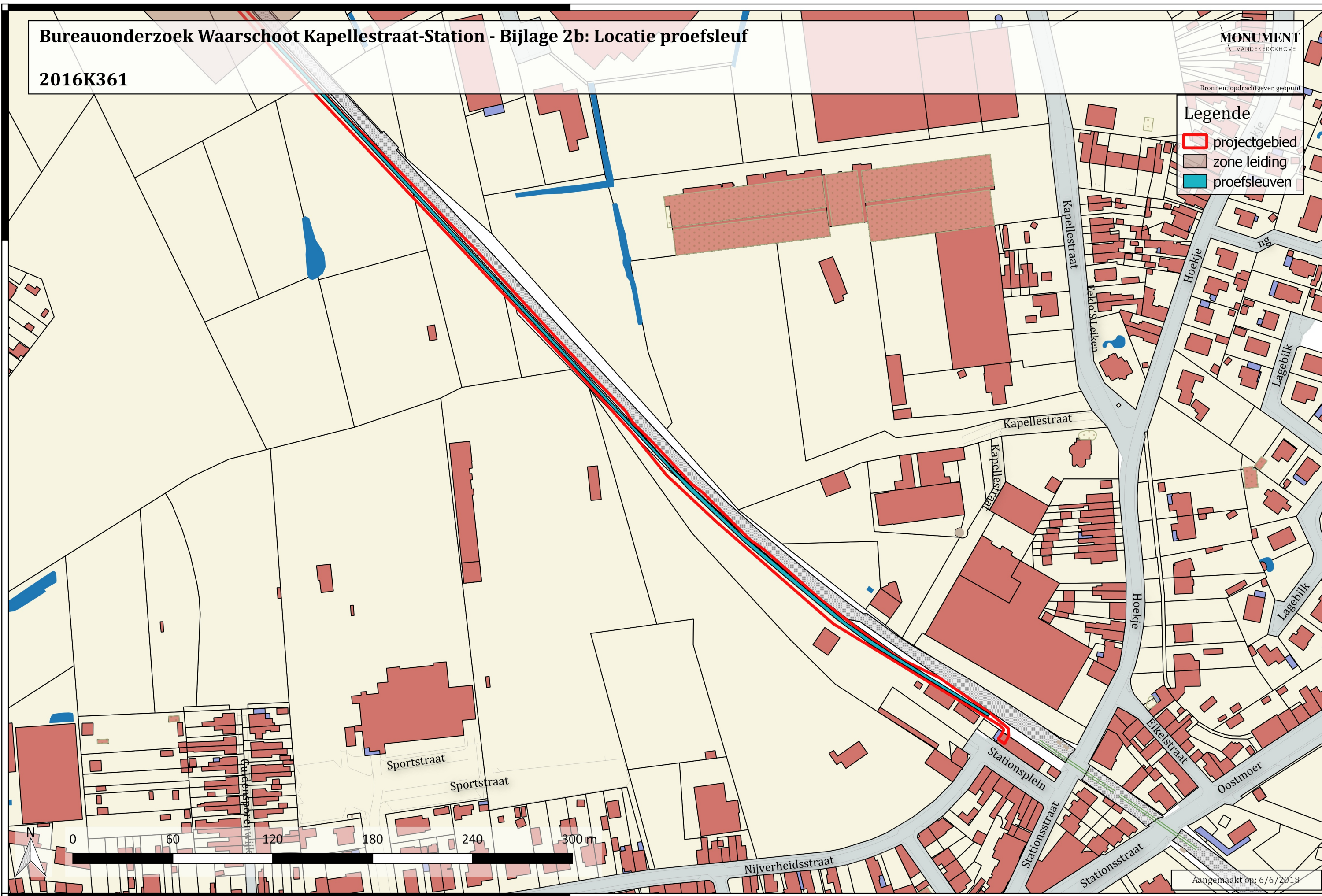
2016K361

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- projectgebied
- zone leiding
- proefsleuven

Aangemaakt op: 6/6/2018